

РОЗВИТОК РИНКУ ФАКТОРИНГОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

© 2016 КОЛОДІЗЄВА С. О.

УДК 336.717: 339.924

Колодізева С. О. Розвиток ринку факторингових послуг України в умовах європейської інтеграції

Стаття присвячена дослідженню стану, проблем і перспектив розвитку ринку факторингових послуг України в умовах європейської інтеграції, а також визначенню напрямів вирішення проблем функціонування національного ринку факторингу з метою забезпечення його інтеграції в європейський фінансовий простір. Обґрунтовано актуальність використання європейського досвіду у сфері управління послугами факторингу для розвитку вітчизняного ринку фінансових послуг в умовах економічної глобалізації. На підставі результатів аналізу перспектив управління фінансовими послугами вітчизняних банків у контексті провідних глобальних тенденцій розвитку ринку факторингових послуг визначено ключові групи проблем, що безпосередньо стосуються розвитку факторингу в Україні. Запропоновано використання європейського досвіду у сфері управління послугою факторингу в банках з метою вирішення проблем розвитку вітчизняного ринку факторингу та активізації інтеграційних процесів на ринку фінансових послуг України. Перспективою подальших досліджень є вдосконалення управління факторинговими послугами банків з метою приведення якості факторингового обслуговування у відповідність до європейських та міжнародних стандартів.

Ключові слова: факторингові послуги, банк, економічна глобалізація, європейська інтеграція.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 18.

Колодізева Світлана Олегівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри банківської справи, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Киото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: kolodizeva_svetlana@meta.ua

УДК 336.717: 339.924

Колодізева С. О. Развитие рынка факторинговых услуг Украины в условиях европейской интеграции

Статья посвящена исследованию состояния, проблем и перспектив развития рынка факторинговых услуг Украины в условиях европейской интеграции, а также определению направлений решения проблем функционирования национального рынка факторинга с целью обеспечения его интеграции в европейское финансовое пространство. Обоснована актуальность использования европейского опыта в сфере управления услугами факторинга для развития отечественного рынка финансовых услуг в условиях экономической глобализации. На основании результатов анализа перспектив управления финансовыми услугами отечественных банков в контексте ведущих мировых тенденций развития рынка факторинговых услуг определены ключевые группы проблем, которые непосредственно касаются развития факторинга в Украине. Предложено использование европейского опыта в сфере управления услугой факторинга в банках с целью решения проблем развития отечественного рынка факторинга и активизации интеграционных процессов на рынке финансовых услуг Украины. Перспективой дальнейших исследований является усовершенствование управления факторинговыми услугами банков с целью приведения качества факторингового обслуживания в соответствие с европейскими и международными стандартами.

Ключевые слова: факторинговые услуги, банк, экономическая глобализация, европейская интеграция.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 18.

Колодізева Світлана Олегівна – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры банковского дела, Киевский национальный торгово-экономический университет (ул. Киото, 19, Киев, 02156, Украина)

E-mail: kolodizeva_svetlana@meta.ua

UDC 336.717: 339.924

Kolodzieva S. O. Development of the Factoring Services Market in Ukraine in the Context of European Integration

The article is concerned with researching the status, problems and prospects of development of the factoring services market in Ukraine in the context of European integration, as well as identification of directions in terms of solution to the problems of functioning of national factoring market with a view to ensuring its integration into the European financial space. The article substantiates actuality of using the European experience in the sphere of management of factoring services for the development of the domestic financial services market under the conditions of economic globalization. Based on the results of an analysis of the prospects for management of financial services by the domestic banks in the context of the world's leading trends as to development of factoring services market, key problem groups that are directly related to the development of factoring in Ukraine have been identified. Use of the European experience in the field of management of factoring service in the banks has been proposed with a view to solving development problems of the domestic factoring market and intensification of integration processes in the financial services market of Ukraine. The prospect of further research is improving the management of factoring services of banks with the purpose of bringing the quality of factoring services in line with the European and international standards.

Keywords: factoring services, bank, economic globalization, European integration.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 18.

Kolodzieva Svitlana O. – PhD (Economics), Senior Lecturer of the Department of Banking, Kyiv National University of Trade and Economy (19 Kioto Str., Kyiv, 02156, Ukraine)

E-mail: kolodizeva_svetlana@meta.ua

Сучасні тенденції розвитку світового ринку фінансових послуг в умовах економічної глобалізації вимагають дослідження ринку факторингових послуг в Україні. Важливою рисою міжнародного ринку фінансових послуг є поява нових послуг та інструментів, що забезпечує розвиток взаємозв'язків між учасниками світового фінансового простору. Необхідність участі вітчизняного ринку фінансових послуг у євроінтеграційних процесах обумовлює доцільність дослідження та запро-

вадження у вітчизняну практику фінансових послуг, що характерні для світового фінансового сектора. Серед таких фінансових послуг важливе місце займає послуга факторингу, розвиток та активне надання фінансовими установами якої може забезпечити необхідними фінансовими ресурсами вітчизняні підприємства.

Дослідженню сучасного стану та перспектив розвитку вітчизняного ринку факторингу присвячені наукові праці таких вчених, як І. Є. Бучко [1], І. В. Вітвіцька

[2], Ю. В. Прохорова [10], О. В. Тригуб [12], І. В. Фариневич [15], І. В. Фурман [16], Г. В. Шпаргало [17] та ін. Однак, незважаючи на наявність публікацій з даної тематики, проблеми та перспективи розвитку факторингових послуг в Україні в умовах європейської інтеграції є недостатньо висвітленими та потребують подальшого дослідження.

Метою статті є дослідження стану, проблем і перспектив розвитку ринку факторингових послуг України в умовах європейської інтеграції, а також визначення напрямів вирішення проблем функціонування національного ринку факторингу з метою забезпечення його інтеграції в європейський фінансовий простір.

Ринок факторингових послуг України знаходиться на етапі свого формування та становлення, оскільки послуга факторингу все ще залишається новою як для споживачів, так і для фінансових установ, що її пропонують, про що свідчать незначні обсяги надання таких послуг [6; 15; 18] порівняно з іншими розвинутими країнами світу.

Першою фінансовою установою, що запропонувала послугу факторингу на вітчизняному ринку фінансових послуг, виступила саме банківська установа, після чого почали з'являтися перші факторингові компанії. Банки залишаються в Україні найбільш активними учасниками ринку факторингових послуг, що обумовлює його розвиток саме за європейською моделлю.

В умовах політичної та економічної асоціації України з Європейським Союзом та світових глобалізаційних процесів на розвиток ринку факторингу в Україні впливають сучасні характерні світові тенденції поширення послуги факторингу. За даними найбільшої за кількістю членів Факторингової асоціації у світі *Factors Chain International (FCI)* [18], факторингова індустрія відчуває стійке зростання. Діяльність FCI, що є глобальною мережею, об'єднує 242 факторингові компанії із 64 країн світу, підтверджує значний потенціал зростання внутрішньої та міжнародної торгівлі на основі розвитку факторингу.

Щодо позитивних тенденцій розвитку національного ринку факторингових послуг [1; 2; 7; 10; 12; 15–18], слід зазначити таке:

- ✦ факторинг сприяє внутрішній та міжнародній торгівлі, тому для України доцільним є збільшення обсягів факторингових операцій;
- ✦ використання Україною європейської моделі факторингу припускає підвищення активності банків щодо надання послуги факторингу;
- ✦ євроінтеграційні процеси України та перспективи її приєднання до Європейського Союзу дозволяють стверджувати, що існують необхідні зовнішні та внутрішні передумови для розвитку як внутрішнього (за показником «питома вага внутрішнього факторингу» Україна посідає третє місце в Європі), так і міжнародного факторингу;
- ✦ високі темпи розвитку міжнародного факторингу в Європі висувають перед банками України завдання нарощувати обсяги надання послуги міжнародного факторингу;

- ✦ Україна займає передостаннє місце в Європі за обсягами факторингу на одну компанію/банк, що свідчить про необхідність підвищення потенціалу факторингу через надання цієї послуги як великому, так і малому, середньому бізнесу;
- ✦ за показником «темپ приросту обсягів факторингу» Україна посідає 15 місце серед країн Європи, що відповідає середнім значенням такого показника та свідчить про позитивні тенденції щодо розвитку національного ринку факторингу загалом.

Водночас, результати аналізу вітчизняного ринку факторингу у світлі глобальних тенденцій його розвитку та зв'язку з перспективами вдосконалення управління фінансовими послугами банків (табл. 1), свідчать про наявність низки проблем, що стосуються управління послугою факторингу вітчизняними банками.

Відповідно до табл. 1, у контексті глобальних і національних тенденцій розвитку банківського факторингу визначено такі проблеми:

- ✦ пов'язані з якістю послуги факторингу та її вартістю;
- ✦ нормативно-правового регулювання факторингових операцій;
- ✦ формування ефективних внутрішніх та зовнішніх факторингових ланцюгів.

Серед проблем, пов'язаних з якістю та вартістю факторингових послуг, доцільно виокремити такі:

- ✦ незадовільна якість послуг факторингу, що пов'язано з відсутністю відповідного програмного забезпечення, сучасних технологій факторингового обслуговування клієнтів;
- ✦ відсутність досвіду та кваліфікованих кадрів у сфері факторингового обслуговування. Позитивним є прийняття розпорядження Нацкомфінпослуг від 27.03.2013 р. № 1002 «Про затвердження Типових програм підвищення кваліфікації керівників та головних бухгалтерів фінансових компаній, які надають фінансові послуги з надання коштів у позику, у тому числі на умовах фінансового кредиту, за власні кошти, фінансового лізингу, факторингу, гарантій, поручительств, переказу коштів, обміну валют, а також інших кредитних установ» [5];
- ✦ відсутність можливості надання клієнтам комплексу послуг, який передбачений факторинговим обслуговуванням у розвинутих країнах. Здійснення факторингу лише як фінансування, без додаткових послуг, суперечить світовій практиці та сутності факторингу;
- ✦ спрямованість факторингового обслуговування переважно на великий, а не на середній та малий бізнес [8; 9];
- ✦ відсутність стандартизації та контролю якості факторингового обслуговування [11];
- ✦ належність лише одного банку України до найбільшої міжнародної факторингової асоціації FCI, що пов'язано з відсутністю ефективної моделі побудови факторингового бізнесу, яка б най-

Перспективи управління фінансовими послугами банків у контексті провідних тенденцій розвитку ринку факторингових послуг

Глобальна тенденція	Тенденція розвитку в Україні	Тенденція ринку банківських послуг	Перспективи управління послугами факторингу
Значний вплив на зростання обсягів внутрішньої та міжнародної торгівлі	Переважає кількість договорів факторингу в «інших» галузях, під якими фахівці розуміють сферу торгівлі	Переважає частка банківських кредитів у джерелах фінансування операцій факторингу	Перспективним є надання послуг факторингу для забезпечення торговельних операцій обіговими коштами
Європейські країни використовують модель розвитку факторингу, якій властива лідируюча роль банків на ринку	Ринок факторингу є олігопольним – 10 фінансових установ надають більшу частину обсягів факторингу	Банки замість конкуренції з факторинговими компаніями використовують партнерство	Банки повинні стати фокусними компаніями в факторингових ланцюгах на внутрішньому та зовнішньому ринках
Факторинг динамічно розвивається в країнах, де ринок факторингу є містким і незаповненим	На ринку фінансових послуг факторинг займає лідируюче місце та динамічно розвивається (за обсягом, кількістю укладених угод та кількістю компаній/ банків)	Банки пропонують комплексну послугу факторингу, яка включає в себе додаткові послуги	Необхідно вдосконалювати факторингове обслуговування клієнтів через надання повного комплексу додаткових та гібридних послуг, поєднуючи факторинг з іншими продуктами банку
Вартість однієї угоди* факторингу є високою в розвинутих країнах Європи	Вартість однієї факторингової угоди має тенденцію до зниження	Банки надають факторинг на невигідних для клієнтів умовах, які дуже різняться, що унеможливає їх порівняння в різних банках	Необхідно зменшувати вартість факторингової послуги** та стандартизувати умови її надання в різних банках

Примітка: * – обсяг однієї угоди; ** – вартість послуги для клієнтів.

Джерело: складено автором на підставі опрацювання [1–4; 7; 8; 10–18].

більшою мірою відповідає потребам суб'єктів господарювання;

- ✦ складність процесу отримання факторингу для нових клієнтів через необхідність оформлення великого пакета документів, оскільки при проведенні оцінки потенційного споживача факторингу банки використовують схеми, ідентичні кредитним. Однак факторинг повинен мати переваги перед кредитом і сприяти зростанню продажів та рентабельності клієнтів;
- ✦ висока вартість послуги факторингу (з урахуванням номінальної ставки фінансування та комісій). Вартість послуги факторингу в Україні в десятки разів перевищує її вартість у розвинутих країнах. Банки визначають розмір плати за домовленістю з конкретним клієнтом за кожним договором факторингу, що призводить до подорожчання цієї послуги.

Серед проблем нормативно-правового регулювання факторингових операцій нами виокремлено такі:

- ✦ наявність протиріч у законодавстві України, які стосуються регулювання факторингових операцій, призвела до того, що переваги факторингу для клієнта (фінансування на реальний час товарного кредиту, необов'язковість забезпечення та оформлення безлічі документів, можливість стежити за платежами покупців) неможливо використати повною мірою;
- ✦ відсутність законодавчого регулювання гібридних банківських послуг, наприклад, застосуван-

ня лізингу у схемі факторингу. У цьому випадку застава віддається позичальникові у лізинг, а компанія-фактор знижує свої ризики, адже застава залишається в її власності й легко може бути повернута від позичальника без судових розглядів, якщо той так і не почне платити за кредитом [14];

- ✦ можливість списання кредитів української банківської системи, оскільки фінансовим компаніям дозволено відносити кошти (дисконт) від продажу боргів на валові витрати. Першочергово банки продають портфелі проблемних кредитів колекторам, які намагатимуться стягнути з позичальників максимум коштів, однак повернути усі борги все одно неможливо. Така ситуація призводить до того, що боржники зможуть уникнути погашення кредитів [14];
- ✦ відсутність зобов'язань у банків надавати факторинг як комплексне обслуговування: фінансування, інформаційно-аналітичне обслуговування, робота з дебіторами клієнта, що спрямована на дотримання умов договору щодо строків оплати за рахунок кваліфікованих кадрів з питань факторингу, що пов'язано з особливостями нормативно-правового регулювання факторингових операцій [14];
- ✦ відсутність регламентації надання та стандартизації якості факторингового обслуговування;
- ✦ відсутність законодавчого підґрунтя для створення пільгових умов у сфері оподаткування

- факторингових операцій, що має забезпечити зниження вартості такої послуги для клієнтів;
- ✦ відсутність чітких методичних рекомендацій з відображення операції факторингу в бухгалтерському обліку. Підприємство може самостійно вирішувати, яким чином відображати факторингові операції в обліку;
- ✦ відсутність відповідальності перед фактором за невиконання або неналежне виконання боржником своїх зобов'язань, якщо даний договір є безрегресним (згідно із статтею 1081 ЦК України), у зв'язку з чим частіше за все банки надають послуги факторингу з регресом, який передбачає наявність поручительства клієнта за свого дебітора, а не факторингу без регресу, який цього не потребує.

Серед проблем формування ефективних внутрішніх та зовнішніх факторингових ланцюгів доцільно виділити такі:

- ✦ наявність на ринку факторингових послуг ланцюгів «банк – дочірня факторингова компанія», існування яких призводить до того, що всі операції факторингу виконують підконтрольні факторингові компанії, а не банки. Факторинг використовується не для фінансування суб'єктів господарювання, а як засіб списання проблемних кредитів банків;
- ✦ відсутність зв'язків банків України із міжнародними факторинговими організаціями, серед яких International Factors Group S.C., Heller International Group і Factors Chain International (FCI), Європейське об'єднання факторингових асоціацій, Східноєвропейська факторингова асоціація. Такі міжнародні факторингові організації об'єднують факторингові компанії та банки різних країн світу;
- ✦ належність лише одного вітчизняного банку до глобальних факторингових ланцюгів (тільки ПАТ «Укрсоцбанк» входить у міжнародну факторингову організацію FCI), що перешкоджає досягненню конкурентних переваг банків України у сфері міжнародних торгово-фінансових послуг, участі в глобальній мережі першокласних факторингових компаній та впровадженню стандартних процедур, спрямованих на підтримку загальної якості факторингових послуг;
- ✦ відсутність ефективних факторингових ланцюгів, що об'єднують банк-фактор із суб'єктами господарювання, як з клієнтами, так і з дебіторами. Формування таких ланцюгів повинно сприяти створенню взаємовигідних умов факторингового обслуговування та ефективному функціонуванню ринку факторингових послуг як одного з перспективних джерел фінансування підприємств;
- ✦ невідповідність дебіторів критеріям банків, що перешкоджає створенню ефективних ланцюгів банків-факторів з суб'єктами господарювання. Це є недоліком тому, що не всіх дебіторів підприємству вдасться перевести на факторинг,

а також тому, що для попереднього вивчення стану справ дебітора банку потрібний додатковий час. Але в результаті підприємство все одно виграє, оскільки всі його дебітори виявляються перевіреними банком на предмет їхньої платоспроможності;

- ✦ відсутність ефективних ланцюгів, ланками яких виступають учасники різних банківських операцій, таких як факторинг, лізинг та ін., що стримує розвиток ринку факторингу. Формування таких внутрішніх відносно банка-фактора ланцюгів буде сприяти оптимізації надання банківських послуг і поширенню інформованості та обізнаності суб'єктів господарювання про нетрадиційні фінансові послуги, до яких відноситься факторинг.

Проблеми розвитку ринку факторингових послуг України та можливі напрями їх вирішення в контексті інтеграції вітчизняного ринку факторингу в європейський фінансовий простір представлено на *рис. 1*.

Вирішенню проблем розвитку ринку факторингових послуг буде сприятиме поширення європейського досвіду у сфері факторингового обслуговування та активізація інтеграційних процесів на ринку банківських послуг України.

ВИСНОВКИ

Основними проблемами ринку факторингових послуг в контексті глобальних і національних тенденцій його розвитку є проблеми, що пов'язані з якістю послуги факторингу та її вартістю; проблеми нормативно-правового регулювання факторингових операцій; проблеми формування ефективних внутрішніх та зовнішніх факторингових ланцюгів. Використання банками європейського досвіду в управлінні послугами факторингу забезпечить не тільки вирішення основних проблем факторингового обслуговування, але й створить сприятливі умови для інтеграції вітчизняного ринку банківських послуг у європейський фінансовий простір.

Перспективами подальших досліджень є вдосконалення управління факторинговими послугами банків з метою приведення якості факторингового обслуговування у відповідність до європейських та міжнародних стандартів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко І. Є. Розвиток факторингових послуг у банківському секторі України / І. Є. Бучко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – № 23.15. – С. 190–195.
2. Вітвіцька І. В. Проблеми та перспективи розвитку факторингових послуг в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Вітвіцька. – Режим доступу : <http://udau.edu.ua>
3. Гвізда М. В. Необхідність застосування факторингу в Україні та проблеми його розвитку [Електронний ресурс] / М. В. Гвізда. – Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?newsid=1674>.
4. Гуцак Є. В. Особливості розвитку ринку факторингових послуг в Україні [Електронний ресурс] / Є. В. Гуцак, Ю. В. Шмагіна. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com>

Рис. 1. Вирішення проблем розвитку ринку факторингових послуг України в контексті його інтеграції в європейський фінансовий простір

Джерело: розроблено автором.

5. Звіт про діяльність Національної комісії, що здійснює Державне регулювання у сфері ринків Фінансових послуг, за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www. dfr.gov.ua/](http://www.dfr.gov.ua/)

6. Національне рейтингове агентство «Рюрік». Ринки небанківських фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rurik.com.ua/our-research/branch-reviews/1191>

7. Офіційний сайт IFG. Global Industry Activity Reports [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifgroup.com/>

8. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21.12.2000 № 2157-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>

9. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

10. Прохорова Ю. В. Дослідження стану ринку факторингу в Україні [Електронний ресурс] / Ю. В. Прохорова, М. О. Терновська. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>

11. Стратегія реформування системи захисту прав споживачів на ринках фінансових послуг на 2012–2017 роки від 31.10. 2012 р. № 867-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/867-2012-p>

12. Тригуб О. В. Специфіка діяльності вітчизняних банків на ринку факторингових послуг / О. В. Тригуб // Проблеми економіки. – 2014. – № 1. – С. 284–291.

13. Трошина О. В. Проблеми розвитку факторингу в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Трошина, Г. С. Тодосейчук. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com>

14. Українське агентство фінансового розвитку. Ринки факторингових послуг: тенденції розвитку та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ufin.com.ua/analit_mat/strah_rynok/116.htm

15. Фариневич І. В. Світові та вітчизняні тенденції розвитку ринку факторингових послуг [Електронний ресурс] / І. В. Фариневич. – Режим доступу : <http://irbis-nbu.gov.ua/>

16. Фурман І. В. Процес формування ринку факторингових послуг в Україні: проблематика та шляхи розширення [Електронний ресурс] / І. В. Фурман. – Режим доступу : <http://irbis-nbu.gov.ua/>

17. Шпаргало Г. Є. Факторингові операції в Україні: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / Г. Є. Шпаргало, Н. В. Наконечна. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>

18. Factors Chain International [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.fci.nl/home>

REFERENCES

Buchko, I. Ye. "Rozvytok faktorynhovykh posluh u bankivskomu sektori Ukrainy" [The development of factoring services in the banking sector of Ukraine]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, no. 23.15 (2013): 190-195.

Farynovych, I. V. "Svitovi ta vitchyzniani tendentsii rozvytku rynku faktorynhovykh posluh" [Global and domestic trends in the market of factoring services]. <http://irbis-nbu.gov.ua/>

Furman, I. V. "Protses formuvannia rynku faktorynhovykh posluh v Ukraini: problematyka ta shliakhy rozshyrennia" [The formation of factoring services market in Ukraine: problems and ways to expand]. <http://irbis-nbu.gov.ua/>

"Factors Chain International" <http://www.fci.nl/home>
"Global Industry Activity Reports". Oftsiniy sait IFG. <http://www.ifgroup.com/>

Hvizda, M. V. "Neobkhdnist zastosuvannia faktorynhu v Ukraini ta problemy ioho rozvytku" [The need for factoring in Ukraine and problems of development]. <http://libfor.com/index.php?newsid=1674>

Hushchak, Ye. V., and Shmahina, Yu. V. "Osoblyvosti rozvytku rynku faktorynhovykh posluh v Ukraini" [Features of factoring services market in Ukraine]. <http://www.rusnauka.com>

[Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>

[Legal Act of Ukraine] (2012). <http://zakon.rada.gov.ua/>
[Legal Act of Ukraine] (2012). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/867-2012-p>

Prokhorova, Yu. V., and Ternovska, M. O. "Doslidzhennia stanu rynku faktorynhu v Ukraini" [Research of the factoring market in Ukraine]. <http://www.nbu.gov.ua>

"Rynok faktorynhovykh posluh: tendentsii rozvytku ta perspektyvy" [Factoring Market: trends and prospects]. *Ukrainske ahentstvo finansovoho rozvytku*. http://www.ufin.com.ua/analit_mat/strah_rynok/116.htm

"Rynok nebankivskykh finansovykh posluh" [Market non-bank financial services]. *Natsionalne reitynhove ahentstvo «Riurik»*. <http://www.rurik.com.ua/our-research/branch-reviews/1191>

Shparhalo, H. Ye., and Nakonechna, N. V. "Faktorynhovi operatsii v Ukraini: problemy ta perspektyvy" [Factoring transactions in Ukraine: problems and prospects]. <http://www.nbu.gov.ua>

Troshyna, O. V., and Todoseichuk, H. S. "Problemy rozvytku faktorynhu v Ukraini" [Problems of development of factoring in Ukraine]. <http://www.rusnauka.com>

Tryhub, O. V. "Spetsyfika diialnosti vitchyznianskykh bankiv na rynku faktorynhovykh posluh" [The specificity of domestic banks in the factoring services]. *Problemy ekonomiky*, no. 1 (2014): 284-291.

Vitvitska, I. V. "Problemy ta perspektyvy rozvytku faktorynhovykh posluh v Ukraini" [Problems and prospects of factoring services in Ukraine]. <http://udau.edu.ua>

"Zvit pro diialnist Natsionalnoi komisii, shcho zdiisniue Derzhavne rehuliuвання u sferi ryнкiv finansovykh posluh, za 2013 rik" [Annual Report of the National Commission for State Regulation of Financial Services Markets, by 2013]. <http://www.dfp.gov.ua/>

УДК 336.7

ПОТОЧНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СИНДИКОВАНОГО КРЕДИТУВАННЯ БАНКІВ

© 2016 КУРДИДИК Н. І.

УДК 336.7

Курдидик Н. І. Поточний стан і перспективи синдикованого кредитування банків

Аналізується сутність синдикованого кредитування та тенденції такого виду кредитування серед українських комерційних банків. Досліджено економічну сутність, основні адміністративні та економічні ризики синдикованого кредитування. При оцінці тенденцій синдикованого кредитування в Україні проаналізовано загальні обсяги отриманих синдикованих кредитів усіма підприємствами та обсяги отриманих синдикованих кредитів комерційними банками зокрема. Також для оцінки місця комерційних банків на ринку синдикованого кредитування в Україні досліджено динаміку кількості синдикованих кредитів, отриманих за галузями економіки. На основі даних про отримані кредити комерційними банками України визначено основні цілі синдикованих кредитів. Для оцінки ступеня впливу синдикованого кредитування на роботу комерційних банків проаналізовано динаміку основних показників роботи комерційних банків через квартал, два квартали та через рік після отримання синдикованого кредиту.

Ключові слова: синдикований кредит, комерційний банк, банківські ризики.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 8.

Курдидик Назар Іванович – аспірант, кафедра менеджменту банківської діяльності, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: naza-k@yandex.ru

УДК 336.7

Курдыдык Н. И. Текущее состояние и тенденции синдицированного кредитования банков

Анализируется сущность синдицированного кредитования и тенденции такого вида кредитования среди украинских коммерческих банков. Исследованы экономическая сущность, основные административные и экономические риски синдицированного кредитования. При оценке тенденций синдицированного кредитования в Украине проанализированы общие объемы полученных синдицированных кредитов всеми предприятиями и общие объемы полученных синдицированных кредитов коммерческими банками. Также для оценки места коммерческих банков на рынке синдицированного кредитования в Украине исследована динамика количества синдицированных кредитов, полученных по отраслям экономики. На основе данных о полученных кредитах коммерческими банками Украины определены основные цели синдицированных кредитов. Для оценки степени влияния синдицированного кредитования на работу коммерческих банков проанализирована динамика основных показателей работы коммерческих банков через квартал, два квартала и через год после получения синдицированного кредита.

Ключевые слова: синдицированный кредит, коммерческий банк, банковские риски.

Рис.: 3. **Табл.:** 2. **Библ.:** 8.

Курдыдык Назар Іванович – аспірант, кафедра менеджменту банківської діяльності, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: naza-k@yandex.ru

UDC 336.7

Kurdydyk N. I. Current Status and Trends of Syndicated Crediting Banks

The article analyzes the substance of syndicated crediting and trends of this type of crediting among the Ukrainian commercial banks. The economic substance, the main administrative and economic risks of syndicated crediting have been examined. When assessing the trends of syndicated crediting in Ukraine, the general volumes of the syndicated credits received by all enterprises together with the general volumes of syndicated credits obtained by commercial banks have been analyzed. Also, in order to estimate the place of commercial banks at the syndicated crediting market in Ukraine, dynamics of the number of syndicated credits received by the economy branches has been researched. Based on the data regarding the credits obtained by commercial banks of Ukraine, the main objectives of syndicated credits have been defined. To estimate the degree of influence of syndicated crediting on the activities of commercial banks, dynamics of the major indicators of commercial banks' performance through the quarter, two quarters and a year after receiving a syndicated credit have been analyzed.

Keywords: syndicated credit, commercial bank, bank risks.

Fig.: 3. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 8.

Kurdydyk Nazar I. – Postgraduate Student, Department of Management of Banking, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: naza-k@yandex.ru

Одним з найгнучкіших і найбільш масштабних джерел капіталу на міжнародних ринках є ринок синдикованого кредитування. Визначальними рисами ринку синдикованого кредитування є різноманітність його учасників, чутливість до змін і, як наслідок, його гнучкість. Ринок синдикованого кредитування є глибоко диверсифікованим як за масштабами діяль-

ності його учасників, так і за географічною ознакою. Для позичальника на ринку синдикованого кредитування є можливість отримати кредитні ресурси від кредиторів багатьох країн. Так само для кредиторів на ринку синдикацій є можливість диверсифікувати свій кредитний портфель, розподіливши його серед позичальників різних країн, різних видів та масштабів діяльності.